1893 80 років 1973
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
(201) 434-0237
(201) 434-0807
УНСоюзу: (201) 435-5740
Тел. з Ню Йорку:
(212) BArcly 7-4125
УНС: (212) BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 227. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 13-го ГРУДНЯ 1973 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, DECEMBER 13, 1973 No. 227. VOL. LXXX.

ЕКЗЕКУТИВА УККА ВІДБУЛА ЧЕРГОВІ ЗБОРИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н.Й. (УККА). — В суботу 8го грудня Екзекутива УККА відбула тут в Українському Інституті Америки свої чергові збори, попереджуючи засідання Ради Директорів УККА, що відбулися цього ж самого дня по полудні. Під час наради, якими проводив екзекутивний віцепрезидент УККА Йосиф Лисогір, розглянено ряд справ та прийнято різні пропозиції, які пізніше представлено Раді Директорів до затвердження. Секретар УККА Ігнат М. Білинський здав короткий звіт про перше засідання новообраного Секретаріяту Світового Конгресу Вільних Українців, що відбулося в Торонті. Він ствердив, що Секретаріят СКВУ плянує відкрити два постійні бюра, одне в Торонті, а друге в Ню Йорку. Мимо певних організаційних недотягнень, Другий СКВУ причинився багато до скріплення політичної та релігійної єдности серед української громади в діяспорі. З черги Іван Базарко, екзекутивний директор УККА, відчитав прелімінарний бюджет УККА на 1974 рік, який приготовив спільно з пані Уляною Дячук, касиркою УККА, яка не могла бути на засіданні. Бюджет на 1974 р. встановлено на суму $175,000. Мгр Базарко також звітував про фінанси УККА, та ствердив, що до 1-го грудня ц.р. вплинуло до УККА $111,297.86. В цю суму входять: $70,455.01 — УНФонд; $3,138.50 — „Український Квартальник"; $19,692.10 – СКВУ; $8,094.35 — оборона прав людини в Україні („Акція Брежнева") та решта з різних приходів, включно з відсотків із вложених фондів на закуп дому УККА. Мгр Ів. Базарко далі заявив, що хоч збірка під час ударної кампанії в жовтні й листопаді дала дуже позитивні висліди, річна кампанія на Український Народний Фонд продовжується далі; він закликав усі Відділи УККА та все українське громадянство до дальшої збіркової кампанії, зазначуючи, що до успішної збіркової кампанії значно причинилися своїми більшими пожертвами центральні організації як УНСоюз, СУА, „Провидіння", ООЧСУ, ОДВУ і українські кредитівки.

Президент УККА проф. Лев Е. Добрянський запропонував, щоб у 1974 році УККА відзначив 10-річчя відкриття пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні, получуючи це свято з відзначенням 25-річчя Проклямації Людських Прав ОН. Він далі твердив, що таке свято притягне також інші етнічні групи, як теж американські робітничі спілки, які вже заявили йому готовість співпрацювати з УККА в цьому відзначенні.

Пані І. Рожанковська піднесла справу Українського Етнічного Музею, приміщення якого виповів Український Інститут Америки та просила Екзекутиву УККА інтервеніювати в цій справі. Екзекутива уповажнила проф. Богдана Гнатюка та мгра Івана Базарка переговорити цю справу з дирекцією Українського Інституту Америки.

Мгр Ів. Базарко далі звітував про підготову для відзначення 22-го січня по Америці та у Вашингтоні. Екзекутива УККА виготовляє спеціяльний англомовний памфлет про історичний акт та його значення для українського народу.

Екзекутива УККА теж перевела деякі персональні зміни в керівних органах УККА, згідно з постановою статуту УККА. На місце інж. Романа Галібея Товариство Українських Інженерів призначило до Екзекутиви інж. Юрія Гончаренка, а на місце бл. п. Осипи Грабовенської СУА визначив до Політичної Ради пані Христину Навроцьку. Також апробовано пропозицію делегувати до Секретаріяту СКВУ о. Володимира Базилевського, а до Контрольної Комісії СКВУ мгра Івана Базарка як члена, а Квітку Семанишин як заступника.

Й. Лисогір зреферував справу запляновавого концертового турне п-і Ганни Колесник, співачки Київської Опери, яка разом із своїм мужем Володимиром, дириґентом тієї опери та іншими членами родини вибрала волю і перебуває тепер в Австралії. В. Колесник вже перебуває в Америці. Рішено, що УККА дасть протекторат цьому культурному починові й Канцелярія УККА вже виготовила плян таких концертів по українських громадах в Америці.

НЕЛСОН А. РОКЕФЕЛЛЕР ЗРЕЗИҐНУВАВ З ПОСТУ ГУБЕРНАТОРА НЮ ЙОРКУ

Нелсон А. Рокефеллер

Олбані. — У вівторок, 11-го грудня, Нелсон А. Рокефеллер, який протягом останніх 15 років був губернатором стейту Ню Йорк, заявив, що резиґнує з цього посту, щоб присвятитися праці в двох крайових комісіях. Пост губернатора перебере наступного вівтірка, 18-го грудня, теперішній заступник губернатора Малколм Вілсон. Промовляючи на пресовій конференції, губернатор Рокефеллер заявив, що думає, що може краще виконати свої громадські обов'язки як голова Комісії в справах критичних альтернатив для Америки та як голова Крайової Комісії в справах якости води. Він заперечив, що покидає пост губернатора, щоб розпочати кампанію за здобуття в 1976 році номінації Республіканської партії на пост президента ЗСА. Але Рокефеллер не відкинув можливости, що таки буде кандидатом на пост президента. „Чи стану кандидатом в майбутньому, я не знаю. Хочу залишити свій вибір відкритим", сказав Рокефеллер. Він також заявив, що рішить, чи кандидувати на президента ЗСА вж десь в другій половині 1975-го року. Політичні коментатори зазначують, що тоді повинні закінчити свою працю ці дві комісії й тому цілком можливо, що Рокефеллер буде четвертий раз старатися здобути номінацію Республіканської партії на пост президента. Таким чином, хоч Рокефеллер кілька разів заявляв, що його резиґнація не є „політичним трюком", багато політиків, журналістів і коментаторів переконані, що він буде кандидувати на президента. Вони зазначують, що праця в цих двох комісіях поставить його на крайову сцену. Якщо б Рокефеллер залишився на пості губернатора Ню Йорку, то це послабило б його шанси здобути номінацію на президента, бо більш консервативне населення південних і середніх стейтів неприхильно наставлене до так званого „Східнього естаблішменту", а губернатор Ню Йорку, в опінії цього населення, є головним представником цього ліберального „естаблішменту".

Під час пресової конференції губернатор Рокефеллер також відповів на питання, зв'язані з Вотерґейтом. Він сказав, що Вотерґейтська афера є траґедією окремих осіб, але не траґедією Республіканської партії, чи Уряду. Губернатор також відмовився входити в дискусію щодо вимог деяких законодавців, щоб президент Ніксон зрезиґнував. Заявляючи, що повідомив Президента про своє рішення зрезиґнувати з посту губернатора, Рокефеллер підкреслив, що вони обговорювали тільки його резиґнацію, а не резиґнацію Президента.

Політичні коментатори сподіваються, що теперішній заступник губернатора Малком Вілсон, який буде заприсяжений на пост губернатора наступного вівтірка, старатиметься про вибір на цей пост в 1974-му році. Йому залишилося тільки 11 місяців, щоб стати більш відомим населенню стейту, бо, за словами одного журналіста, „Вілсон досі ходив у тіні Рокефеллера".

Наради в Брюсселі вплинули на покращання у взаєминах між Західньою Европою і ЗСА

Брюссель. — Дводенні наради міністрів закордонних справ Північно - Атлантійського Пакту (НАТО), а також зустріч державного секретаря ЗСА Генрі Кіссінджера з міністрами держав Европейського Спільного Ринку спричинилися, як інформують коментатори, до значного покращання у відносинах між західньоевропейськими державами та ЗСА. Не зважаючи навіть на досить гострий зудар між Генрі Кіссінджером та французьким міністром закордонних справ Мішелом Жобером, учасники нарад дійшли до однозгідного висновку, що всім західнім державам є радше необхідним поробити потрібні заходи і посилити союз, як публічними деклярації впливати на погіршення відносин. Узгіднили свої непогодження М. Жобер і Г. Кіссінджер. У висліді французько - американського погодження, з французького боку більше не ставлено перешкод для того, щоб відбулася нарада міністрів Европейського Спільного Ринку з Генрі Кіссінджером. Міністер закордонних справ Великої Британії сер Алек Даглес-Гюм, підсумовуючи висліди нарад, заявив, що приявність Г. Кіссінджера скріпила західній союз, а зокрема, що для західніх політичних діячів стала виразнішою стратегічна важливість війни на Близькому Сході. По закінченні нарад в Брюсселі Генрі Кіссінджер виїхав до Лондону, де упродовж 12 грудня мав розмови з представниками британського уряду.

Наради в Брюсселі і Лондоні виявили досить яскраво слабі сторони 24-річного західнього союзу і потребу його перебудови в світлі нової ситуації у світі. Важливим моментом у цьогорічних нарадах було те, що цим разом Франція прийняла у них дуже активну участь, що може мати далекойдучі позитивні наслідки для цілого союзу.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ УЗАЛЕЖНЮЄ ТОРГОВЕЛЬНІ ПРИВІЛЕЇ ДЛЯ СССР ВІД ЕМІҐРАЦІЙНИХ ПОЛЕКШ

Вашингтон. — Політика поступок для СССР без ніяких твердих передумов потерпіла велику поразку в Палаті Репрезентантів, яка у двох голосуваннях великою більшістю голосів (319 до 80 і 296 до 106) схвалила законопроєкт про зовнішню торгівлю, відмовляючи одночасно кредитів і упривілейованого статусу для СССР до того часу, поки совєтський уряд не дозволить на вільну еміґрацію з СССР. Як відомо, президент Ніксон в часі свого побуту в СССР в 1972 році підписав з СССР торговельний договір, в якому обіцяв совєтським лідерам подбати про те, що ЗСА дадуть для СССР статус упривілейованої держави у торговельних відносинах з ЗСА. Ця обіцянка президента Ніксона зустрілася з опозицією в Конґресі, бо значне число сенаторів і конґресменів вирішили вимагати від СССР поступок щодо совєтської еміґраційної політики. Справа стосувалася еміґрації жидів з СССР, але її узагальнено на всіх, хто бажав би еміґрувати з Совєтського Союзу. На зміну в наставленні сенаторів і конґресменів не вплинула візита Брежнєва в цьому році, що знайшло свій гострий вияв у голосуванні в Палаті репрезентантів 11 грудня. З Москви інформують, що совєтські офіційні чинники були підготовані на таку можливість, зокрема після останніх відвідин секретаря скарбу Джорджа Шулца, який пропонував совєтському урядові не зважати на становище Конґресу і входити в ділові зв'язки з американськими компаніями. Все таки, для СССР того роду рішення Конґресу ЗСА є рівнозначним з політичною програмою, що, безперечно, може мати неґативний вплив на дальший розвиток американсько-совєтських взаємин.

„Поважати принципи гуманности"

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — З такою вимогою виступила у Шостому комітету XXVIII сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй у дискусії в питанні „Поважання прав людини в період збройних конфліктів" представник Української ССР Н. М. Ульянова. У своєму виступі Ульянова відзначила, що, мовляв, Ізраїль нехтує норми міжнародного права, систематично і грубо порушує права людини на окупованих арабських територіях. Не забула вона згадати також і про „злочини португальських колонізаторів в Анголі, Гвінеї-Бісау і Мозамбіку, расистських режимів Південної Африки проти учасників національно-визвольної боротьби".

Ульянова далі критикувала відсутність „в існуючих міжнародних багатосторонніх угодах чіткого відображення принципів правового режиму борців проти колоніяльного панування". Висловившися крім того за „необхідність правового захисту цивільного населення в період збройних конфліктів", „за заборону використання напалму та інших запалювальних засобів", Ульянова заявила, що в опінії уряду УССР всі ці питання потребують спеціяльного розгляду.

Прем'єр-міністер Трудо одержав вотум довір'я

Оттава. — У понеділок, 10-го грудня, прем'єр-міністр П'єр Елліот Трудо, лідер Ліберальної партії, одержав вотум довір'я в канадському Парляменті, але тільки завдяки підтримці депутатів із Нової Демократичної партії. 135 депутатів голосували за висловленням довір'я Урядові, а 117 проти. Проґресивні Консерватисти, які в Палаті Громад мають тільки одного депутата менше від Лібералів, сподівалися, що виграють це голосування й змусять Уряд оголосити нові вибори. Роберт Л. Стенфілд, лідер Проґресивно Консервативної партії, заявив в Палаті Громад, що депутати втратили довір'я до Уряду з огляду на „нездатню, непослідовну та нерішучу" політику в зв'язку з енерґетичною кризою та що ця політика спричинила економічні втрати для Канади та нестатки для її населення. Але соціялістична Нова Демократична партія підтримала Лібералів, таким чином запевняючи, що теперішній Уряд залишиться при владі принаймні до початку 1974-го року. Це не перший раз, що Нові Демократи підтримали прем'єр-міністра Трудо. За останніх 13 місяців, тобто від останніх загальних виборів, коли Ліберали в Палаті Громад здобули тільки одно місце більше від Проґресивних Консерватистів, Ліберали та Нові Демократи, можна б сказати, створили неофіціяльну коаліцію. У заміну за підтримку в Парляменті, Ліберали мусять часами погоджуватися на деякі проєкти Нових Демократів. Як відомо, політична програма Нових Демократів більш соціялістична, ніж програма Лібералів.

Президент формально передав Сенатові номінацію Вілліяма Саксбі

Вашингтон. — У понеділок, 10-го грудня, президент Ніксон формально передав Сенатові номінацію сенатора Вілліяма Саксбі на пост генерального прокуратора ЗСА. Хоч Президент оприлюднив кандидатуру Саксбі вже кілька тижнів тому, то Саксбі не міг бути затверджений на цей кабінетний пост з огляду на конституційну заборону, згідно з якою член Конґресу не може перебрати пост, якщо він, будучи ще законодавцем, голосував, щоб підвищити заробітню платню, зв'язану з цим постом. Таким чином, перед формальним переданням номінації Саксбі Сенатові, президент Ніксон мусів обнизити річну платню генерального прокуратора ЗСА з 60,000 дол. до 35,000 дол. Якщо Вілліям Саксбі буде затверджений Сенатом, то займе місце Елліота Річардсона, який зрезиґнував 20-го жовтня ц. р. у зв'язку зі звільненням Президентом спеціяльного Вотерґейтського прокуратора Арчибалда Кокса.

Між іншим, стало відомо, що колишній американський астронавт Джон Глен буде старатися здобути номінацію Демократичної партії на пост сенатора з Огайо, пост, який буде звільнений теперішнім республіканським сенатором Вілліямом Саксбі. Джон Глен був першим американським астронавтом, який облетів довкруги Землі. Він вже раніше пробував здобути номінацію Демократичної партії на цей пост, але був два рази переможений в правиборах.

Західня Німеччина і Чехо-Словаччина відновили дипломатичні взаємини

Прага. — Після 35-ти років ворогування, що датується ще від Мюнхенського пакту з 1938-го року, Західня Німеччина і Чехо-Словаччина підписали 11 грудня договір, відновляючи дипломатичні взаємини. Історичної ваги договір підписав з німецької сторони канцлер Віллі Брандт, а з чехословацької — прем'єр-міністер Любомір Струґаль. Як відомо, договір був готовий ще в червні цього року, але з підписанням вийшла затримка у зв'язку з неузгідненим питанням представництва Західнього Берліну. Щойно коли західньонімецький уряд погодився це питання зняти з порядку дня, чехо-словацький уряд дав згоду на підписання договору. Відновлення німецько-чехо-словацьких дипломатичних відносин оставляє, однак, відкритим питання Західнього Берліну. Обидві сторони обмінялися тільки нотами, стверджуючи, що переговори в цій справі будуть продовжуватися. Засаднично, трудність є в тому, що західньонімецький уряд застерігає за собою право зовнішньої репрезентації Західнього Берліну, на що не погодилась Чехо-Словаччина. Компромісову розв'язку знайдено щойно в часі розмов німецького міністра закордонних справ Вальтера Шеля з совєтським міністром закордонних справ А. Громиком. Канцлер Брандт заявив, що він підніме це питання поновно в часі своєї чергової поїздки до Москви, ствердивши одночасно, що Західня Німеччина буде змагатися за право репрезентувати Західній Берлін у всіх німецьких консулятах у країнах Східньої Европи.

Під кінець тижня повинні бути підписані подібні договори між Західньою Німеччиною та Болгарією і Угорщиною. Якщо це станеться, тоді започаткований канцлером Брандтом процес нормалізації відносин з СССР і совєтськими сателітніми державами буде успішно завершений.

Араби й Ізраїль готуються до женевської конференції

Каїро/Тель Авів. — У зв'язку з недалеким початком переговорів між Єгиптом, Сирією, Йорданією та Ізраїлем уряди цих держав ведуть широко закроєну підготовчу акцію, а в першій мірі намагаються уточнити свої позиції. Єгипетський президент Анвар ель-Садат відбув 11 грудня наради з сирійським президентом Гафезом аль-Ассадом, який в дорозі до Каїро мав розмови з представниками лівійського уряду. Як відомо, полк. Кадафі, який очолює лівійський уряд, виступає проти участи у переговорах з Ізраїлем, вимагаючи продовжувати війну. У цьому він має підтримку з боку Іраку і, очевидно, палестинських арабів, речник яких заявив, що вони не визнаватимуть ніякої угоди з Ізраїлем. Коли йдеться про ізраїльський уряд, то з його боку є покищо тільки одна передумова, а саме, щоб Сирія передала списки ізраїльських воєнно-полонених. Згідно з заявою ізраїльського міністра оборони Моше Даяна, Ізраїль не візьме участи в переговорах до того часу, поки Сирія таких списків воєннополонених не передасть.

В четвер 13 грудня до Каїро приїздить державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер, який переведе там розмови, а відтак відвідає Сирію, Йорданію та Ізраїль. Єгипетські урядові чинники висловлюють переконання, що Кіссінджер матиме змогу вплинути на ізраїльський уряд відновити переговори між військовими представниками щодо повного переведення в життя умов перемир'я.

Французька компартія налічує 410 тисяч членів

Париж. — Газета „Юманіте", орган французьких комуністів, подала деякі інформації про Французьку Комуністичну Партію. За даними газети, французька компартія налічує тепер 410 тисяч членів. Тільки в 1973 році в члени партії поступило 62 тисячі осіб. Партія має в цілій країні понад 20 тисяч своїх ячейок, які проводять на місцях партійну роботу. Згідно з заявою члена Політбюра ФКП Андре Вьйоґа, ріст французької компартії у 1973 році був найбільшим за час останніх 25-ти років.

Знесено урядову контролю над цінами автомобілів

Вашингтон. — У понеділок, 10-го грудня, Уряд закінчив контролю над цінами та платнями в автомобілевій індустрії, але в заміну одержав обіцянку від трьох продуцентів автомобілів, що вони обмежать свої підвишки в цінах моделів на 1974-ий рік. „Америкен Моторс", „Форд" і „Дженерал Моторс" обіцяли, що на малі авта підвишка в роздрібній ціні не виноситиме більше 150 долярів. Щодо більших авт, то „Форд" і „Дженерал Моторс" обіцяли обмежити підвишки в гуртових цінах до 150 долярів, тобто роздрібні ціни цих великих авт зростуть на 190-200 долярів. Корпорація „Америкен Моторс" натомість заявила, що підвишка в гуртових цінах великих автомобілів не виноситиме більше 100 долярів. Четвертий великий продуцент американських авт, корпорація „Крайслер", відмовилася дати свою згоду на цю пропозицію Ради Коштів Прожитку щодо добровільного обмеження підвишок на ціни авт, а заявила, що її авта, якої-будь величини, будуть далі оцінені згідно з конкуренцією, яка існує на вільному ринку.

Робітнича спілка ратифікувала контракт із „Дженерал Моторс"

Детройт. — Речник робітничої спілки Об'єднаних Автомобілевих Робітників заявив, що близько 420,000 членів цієї спілки, які працюють для фірми „Дженерал Моторс", ратифікували новий трирічний контракт. Із кожних 10-ох рядових членів спілки, 9 голосувало за ратифікацію цього нового робітничого контракту. Чеки, які робітники фірми „Дженерал Моторс" одержать тиждень перед Різдвом, включатимуть крім нормальної двотижневої платні також „святочний бонус", а в додатку й підвишку, яка буде ретроактивною від 15-го вересня ц.р. Новий робітничий контракт з фірмою „Дженерал Моторс" був одобрений фаховими і нефаховими членами цієї спілки. Натомість минулого місяця подібний контракт був відкинений тими фаховими членами спілки Об'єднаних Автомобілевих Робітників, які працюють для фірми „Форд".

Д-Р МИРОСЛАВ ПРОКОП ДОПОВІДАТИМЕ ПРО ІВАНА ДЗЮБУ

Ню Йорк. — В суботу, 15-го грудня 1973 р. о год. 7-й вечора в приміщенні Літературно - Мистецького Клюбу (149 2-га евеню в Ню Йорку) Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України влаштовує доповідь д-ра Мирослава Прокопа, який говоритиме на тему: „Траґедія і тріюмф Івана Дзюби". Після доповіді запити й дискусія.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВШАНУЮТЬ ПОКІЙНОГО ПРОФ. ПАНТЕЛЕЙМОНА КОВАЛЕВА

Вашингтон. — Осередок Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Вашингтоні і Вашингтонська Група Української Вільної Академії Наук влаштовують в п'ятницю, 14-го грудня ц. р. о год. 7:30 вечора в залі українського православного дому при вулиці 16-ій і Блеґден у Вашингтоні — жалобне наукове засідання для вшанування бл. пам. голови ОНТШ проф. д-ра Пантелеймона К. Ковалева. В програмі вечора: вступне слово — проф. д-р Ю. Старосольського голова ОНТШ, „Наукова діяльність сл. п. проф. П. К. Ковалева" — проф. Петро Одарченко, голова ВГ УВАН, і закриття — д-р Олесь Ломацький, заступник голови ВГ УВАН.

ЧЛЕНИ СФУЖО ОРГАНІЗУЮТЬ ЗУСТРІЧ

Ню Йорк. — В неділю, 16-го грудня 1073 р. о год. 2:30 по полудні в новій домівці СУА (108 — 2-го евеню в Ню Йорку) заходами чотирьох жіночих організацій— Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, Об'єднання Жінок ОЧСУ, Союзу Українок Америки і Українського Золотого Хреста, відбудеться зустріч - панель. Панелістками будуть: Ольга Горачук, місто - голова СФУЖО (Бразилія) „Українці в Бразилії", Олена Процюк „Участь СФУЖО у Конґресі Міжнародного Жіночого Союзу в Ню Дейлі (Індія), Раїса Куделя „Кампанія СФУЖО". Модератором панелю буде письменниця Слава Ласовська. Після зустрічі гутірка при чаю.

СВЯТИЙ О. МИКОЛАЙ В ДЖЕРЗІ СИТІ

Школа Українознавства та Управа Т-ва „Рідна Школа" в Джерзі Ситі влаштовують Свят-Миколаївську Зустріч в неділю, 16-го грудня 1973 р. о год. 3.30 по пол. у великій залі УНДому. В програмі п'єса Василя Симчука „Св. о. Миколай" в постановці учительки Мирослави Сірої та у виконанні учнів школи. В цьогорічній Миколаївській Зустрічі кожна дитина одержить дарунок від Українського Народного Дому в Джерзі Ситі.

Миколаївська пошта урядуватиме цього дня в УНДомі від год. 2-ої по пол.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Міжнародна публічна опінія

При нагоді відзначування 25-річчя Загальної Декларації Прав Людини генеральний секретар Об'єднаних Націй Курт Вальдгайм заторкнув у своїй заяві питання ролі міжнародної публічної опінії на шляху практичного здійснення принципів цієї Декларації у країнах усього світу. Вказавши на протирічність між засадою, яка говорить про „невмішування у внутрішні справи" окремих держав і яка записана в Статуті ОН, та вимогою забезпечити основні права людини, генеральний секретар ОН підкреслив вищість засади пошанування прав людини. Іншими словами, коли якась держава порушує у своїх кордонах основні права людини, позбавляє цих прав своїх громадян, міжнародні організації в роді Об'єднаних Націй мають право й обов'язок в цій справі інтервеніювати.

Це питання, як відзначив генеральний секретар ОН, на форумі ОН не є до кінця вияснене і належить до „центральних проблем, перед якими находяться Об'єднані Нації". Не є, як знаємо, ніякою таємницею факт, що держави, уряди яких систематично порушують основні права людини, вперто протиставляються будь-якій зовнішній інтервенції, відкликаючись до засади про „невтручування у внутрішні справи". Перед у цьому веде Совєтський Союз зі своїми сателітами, пильно дбаючи, щоб при кожній нагоді і до всіх міжнародних документів включити завжди обов'язковість засади про „невтручування у внутрішні справи".

Враховуючи таку ситуацію і передбачаючи ще довгу і затяжну боротьбу на відтинку основних прав людини на форумі ОН, генеральний секретар ОН вказав на важливу зброю, яку мають у своєму розпорядженні всі ці, які змагаються за повне примінення у всіх країнах постанов Загальної Декларації Прав Людини. Цією зброєю, говорив він, є міжнародна публічна опінія. „Неможливо є розглядати права людини ізольовано... Зв'язок між правами людини і міжнародною політикою є фундаментальний. Поняття „міжнародної свідомости" є реальністю, а ми часто недооцінюємо ефективности узгідненого стандарту поведінки. Також ми часто забуваємо про силу міжнародної публічної опінії, великого і особливого феномену нашого часу". Ця сила має бути використана у боротьбі за основні права людини на міжнародному форумі.

Того роду ствердження має окрему вагу для нас. Ми не маємо у своєму розпорядженні ніяких реальних силових засобів, щоб їх використати на відтинку оборони прав українського народу. Також і для нас цією силою може бути міжнародна публічна опінія. Змагання за привернення цієї опінії для нашої справи — першочергове і найважливіше завдання в актуальній ситуації у світі і у нашому плянуванні зовнішньополітичної діяльности.

За правдиву оцінку

Правду кажучи, більшість з тих, що цікавляться подіями в Україні, сподівались вістки про „розкаяність" Івана Дзюби. Про жахливі тюремні умовини і тортурування його агентами КГБ ми також знали, бо відомості про це діставались за кордон кількаразово. В них говорилось навіть про те, що Іван Дзюба пише нову працю, яка мала б заперечити його попередньо видану монографію „Інтернаціоналізм чи русифікація?". І тому не можна сказати, що покаянна заява І. Дзюби будь-кого заскочила. А однак, деякі з наших газет в статтях і коментарях, які досі появилися з приводу цієї заяви, викликають поважні застереження.

Не треба бо приписувати, свідомо чи ні, Іванові Дзюбі того, чого він у своїй заяві не говорив, і не підкрашувати його слів бажаними для нас барвами. Наприклад, в одному із коментарів читаємо: „КГБ змусило Дзюбу в тюрмі підписати заяву, що він засуджує свої переконання і вирікається свого народу, а переходить на позиції російського шовінізму і колоніялізму". Або, цитуючи нібито слова І. Дзюби, пишуть: „Того Івана Дзюби, який відчував і розумів всю трагедію народу під російською окупацією і готовий був кожночасно постояти за права свого рідного — українського народу, нема і вже не буде..."

Кожному, хто читав заяву Дзюби, відомо, що ані першого, ані другого зацитованого тут в заяві немає. Для чого ж тоді так інтерпретувати заяву Дзюби? Покищо маємо тільки один-однісінький документ — Дзюбина заява, і на її підставі робити твердження, що Дзюба вирікається свого народу або „переходить на позиції російського шовінізму і колоніялізму", немає дійсної підстави. Ніщо так не може сильно вдаряти по ворогові, як правдива оцінка підсовєтського життя. Вона ж бо багато ефективніша, як спрепарована „атака", яку потім большевики вживають, як засіб у боротьбі з „українськими буржуазними націоналістами" за кордоном та їхньою пресою.

Поширення совєтсько-французької співпраці

Париж. — Згідно з повідомленням совєтського агенства ТАСС, торговельні совєтсько-французькі переговори, які закінчилися 8 грудня, пройшли з повним успіхом. В часі цих переговорів намічено шляхи і способи поширення торговельних взаємин, а також дальшу розбудову французько-совєтського співробітництва. У заключнім комунікаті говориться, що обидві сторони плянують упродовж наступних п'яти років подвоїти товарооборот між Францією і СССР. За один тільки 1973 рік товарооборот між цими двома країнами збільшився порівняно з 1972 роком на 40 процентів. Переговори зі совєтської сторони вів міністер зовнішньої торгівлі Н. С. Патолічев, а з французької — міністер економіки та фінансів В. Жіскар д'Естен. Н. Патолічев мав також розмову з президентом Франції Жоржом Помпіду. На закінчення переговорів обидва міністри підписали протокол про хід виконання програми совєтсько-французького співробітництва в області економіки та промисловости.

Ярослав Стецько

ЗА ВЛАДУ НАЦІЇ

Із слова на Маніфестації Другого СКВУ в Торонті 4-го листопада 1973 р.

Вітаю Вас, Вас, що з'їхалися з різних країн вільного світу, щоб виявити свою солідарність з Воюючою Україною. Вітаю від імени Організації Українських Націоналістів - революціонерів, від великого революційно-визвольного табору, що його звуть іменем Степана Бандери. Це ім'я по-сьогодні є прапором всенародної визвольної боротьби.

Вітаю Вас теж як голова останнього Української Уряду на нашій землі, Українського Державного Правління, створеного 30 червня 1941 року з волі українського народу, за почином Організації Українських Націоналістів під керівництвом Степана Бандери, під прапором якого велася двофронтова війна України — всенародне - повстання УПА ОУН під командуванням ген. Романа Шухевича-Чупринки, що тривало понад 10 років.

Вітаю Вас від Антибольшевицького Бльоку Народів — АБН, створеного 30 років тому в листопаді 1943 року у лісах Житомирщини, вітаю від Европейської Ради Свободи — координаційного органу акції антиросійських та антикомуністичних організацій вільних і поневолених народів і вітаю від Світової Антикомуністичної Ліги як член її Президії і речник у ній від поневолених Москвою народів.

Всі українські патріоти, авесь український світ мають єдину мету: розвал російської тюрми народів і відбудову у боротьбі Української Самостійної Соборної Держави, роблячи ставку на власні сили української нації і поневолених народів.

Як свідчить історія XX віку, український народ у кожній пригожій ситуації творить свої революційно-державні акти як доказ своєї національної зрілости і суверенности своїх змагань, заперечуючи т. зв. уряд УССР, що є лише російським колоніяльно - адміністративним управлінням у Києві.

Насамперед держава! — насамперед власна влада української нації на своїй землі! — це центральне гасло нашої боротьби.

Не „за землю і волю" звучить тепер головне гасло боротьби, але за владу нації! Бо тільки за цієї передумови буде і земля і воля українському народові і українській людині.

Протягом останніх 15-ти років унаявнилися нові молоді сили, що, поруч провідних постатей старшого покоління, виявили себе незламними носіями ідеї українства в його багатогранних формах, а це стало черговим доказом незнищености національного змагання за суверенітет народу.

Суть нескорености, твердости молодих і старших, селян і робітників, студентів і вчителів полягає, зокрема, в тому, що Україна пізнала себе, свої традиційні історичні вартості, свою українську суть, свої тисячолітні духові цінності, свою українську Правду. Ніякий соціялізм, ніякий демолібералізм, а тим більше ніякий комунізм, совєтизм чи марксизм не є і не можуть бути прапором України! Ним є і залишиться український революційно - визвольний націоналізм і воююче українське героїчне християнство!

„Наш народ, — пише крайовий автор, — не пішов за „старшим братом", а вибрав свій важкий, терновий, але властивий його душі шлях... Минуле — скарб наш, коріння, жили, що напувають нас соками, без яких ми розвіємося і повсихаємо..."

Загальновідомі факти заворушень - страйків у концтаборах Мордовії 1972 року, збройні удари широких кіл молоді і робітництва на вулицях Дніпропетровська і Дніпродзержинська, демонстрації студентів у Києві і Львові, страйки робітництва і селянства, постійний культурний бій, дії підпілля ОУН, ліквідація катів з КГБ, існування сховищ зброї, скріплення дій Церкви в катакомбах, розповсюджування релігійних листівок, св. Письма, розкривання в армії таємних організацій, що з них деякі мали розгалуження по різних країнах, тех у сателітних, все це свідчить вимовно про повну напругу ситуацію в Україні. Пригадаймо, що Вересневу революцію 1917 р. розпочали полки, зложені з українців, які стаціонували в Петрограді. А нині зудари з окупантами в Нальчику на Кавказі, Тбілісі, Єревані, Ковні — всім відомі. Так ідеї перетворюються у практичну боротьбу.

Доба всенародних повстань у московській тюрмі народів — не за горами!

О, українцю,
Бережи свої навої,
Але життя убивців не щади!
Веди із ними кулями
розмову!
Без них тобі свій рід
не зберегти!

— так парафразував один учитель з Тернопільщини, засуджений за це на 7 років тюрми, відомий Симоненків вірш „Курдському братові"

А світово - політична ситуація з усе частішими спалахами збройних зударів, як, наприклад, останні події на Близькому Сході, ще раз показують неминучість банкрутства політики гнилої співпраці і концепції т. зв. рівноваги сил між надпотугами. Розвиток світових подій, коли світ хоче врятувати себе від термоядерного Армагедону, доведе законо-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Я. Гайвас

ПАРАЛЕЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Вже побіжний перегляд оголошень у нашій пресі про різні публічні доповіді й виступи вказує на домінуючу ролю крайової тематики. Галузь за галуззю, відтинок за відтинком розглядають доповідачі різні аспекти підсовєтського життя. І хоч виступи з такими темами є часті, вони завжди притягають чималу кількість слухачів. З того очевидний висновок, що українська громадськість у світі живе справами краю і українських громад поза залізною заслоною і не минає нагоди, щоб збагатити своє знання про них. На це саме вказують наші періодики, а особливо преса. Статті і матеріяли про події і процеси в краю найбільше притягають читача.

Цим, очевидно, треба радіти. Тим більше, коли зважимо, що молоде покоління під цим оглядом не інше від старшого. Все, що відноситься до краю, до життя українців поза залізною заслоною, що розкриває справжнє обличчя большевизму, поломює увагу й почування поважної частини молодого покоління. Якщо щось глибоко порушує молодих, то це крайові справи, якщо щось захоплює їх, то в першу чергу вияви боротьби одиниць і цілого народу за свої права.

Такий стан вказує на відрадний факт, що зв'язок українського суспільства, української діяспори в світі з материком не виявляє видимого послаблення. Він прибирає інші форми, що зрозуміле на відстань часу відісходу та на інший соціо-культурний характер світу, в якому родилося й живе наше молоде покоління, але він не гасне. Треба занотувати очевидний факт, що серед молоді багато компетентних знавців, що видно з неодної їхньої доповіді та з їхніх публічних виступів. Про те саме говорить зростаюче число молодих викладачів на американських й інших високих школах, з яких поважна частина спеціялізується в українській, східньоевропейській і російській ділянках.

Одначе, як вказує життьовий досвід, цього всього ще замало. Треба ще більше уваги й більше зусиль в цьому напрямі. Треба ще дальшого поглиблення і розбудови зв'язків з народом в Україні. Це бо не лише зміцнить наш вплив на життя і духові процеси в Україні, чого ми ніколи і за ніяких умов зректися не можемо та не маємо права, але є теж запорукою нашого тривання у вільному світі, як особливої національно-культурної групи, об'єднаної понад границями і океанами глибокими й нерозривними вузлами. Сьогодні і серед нас і серед суспільств, в яких ми живемо і яких частиною ми є, свідомість доцільности і користи з того не лише для українського світу, але й для усіх інших постійно зростає. Очевидно, що це пособляє нашим намірам.

Паралельно з цим нашим завданням є ще й інше не менш важливе. Нещодавно появилася в нашій пресі стаття авторитетного автора, який поставив під сумнів доцільність таких наших масових виступів, як вуличні демонстрації, маніфестації, походи. Автор тієї статті вийшов з фактичного ствердження що хоч які великі труди й кошти ми вкладаємо в цього роду виступи і як багато українських учасників зуміємо притягнути, це все таки не привертає сподіваної нами уваги американського окруження, преси та інших засобів масової інформації. З цього очевидного, многократно перевірюваного і повторюваного факту, аж напрошується висновок: пощо тоді такі виступи організувати, коли вони не осягають своєї цілі?

Такий висновок наскрізь фальшивий і для нас під кожним оглядом шкідливий. Ми в ніякому разі не можемо тікати від власних недоліків і недомагань. Навпаки, на них ми мусимо зосереджувати нашу увагу і їх усувати! Тому висновок мусить і може бути тільки такий: зробити все можливе, щоб наші масові виступи привертали увагу нашого окруження та викликували відповідний відгук серед публічних органів. Чи це можливе? Немає найменшого сумніву, що можливе, а доказів на це так багато і вони такі очевидні, що їх зайво наводити. Але, щоб цього добитися, треба бути чимось, треба бути силою, треба бути чинником в даному суспільстві. Без цього всі наші виступи й почини засуджені на невдачу, або дуже слабі наслідки, непропорційні до вложених трудів і засобів.

З того мусить бути дальший висновок: треба будувати нашу силу у вільному світі, треба розбудовувати й зміцнювати існуючі установи й творити нові, які відповідали б нашим потребам та вимогам життя. Наші впливи і наслідки наших зусиль в допомозі визвольній боротьбі українського народу прямопропорційні до ваги, яку ми в даному суспільстві здобули. В цьому напрямі треба сконцентрувати свої сили й енергію.

І це є друге завдання, паралельне до першого. Та коли перше привертає до себе увагу й чимале зрозуміння, то попри друге ми зачасто проходимо мимо. В нашій пресі рідко попадаються статті, як розбудовувати всі галузі нашого життя. Ділянка за ділянкою, відтинок за відтинком викривати недоліки, слабі місця на те, щоб їх усунути. Наші доповідачі рідко зупиняються над цими, справді нелегкими й непростими проблемами. Хоч

(Закінчення на стор. 3-ій)

Леся Лисак

НІМА КОЛЯДА

Вперше за двадцять років височезна біла вежа будинку була увечорі неосвітлена. Всідаючи до автобуса, Надійка ще раз глянула на її невиразний силюет, що затирався понад дахами сусідніх будинків. Ця імпозантна вежа завершувала будинок, в якому від двадцять років працювала — централю електричної компанії.

Поруч Надійки сіла якась жінка і, теж дивлячись на неосвітлену вежу, промовила: Стільки років вона була прикрасою середмістя, а тепер аж сумно поглянути! Пропадає увесь чар передсвяточного часу! — Так, — притакнула Надійка, — справді жалко, що воно так є.

Не тільки Надійка, але й тисячі жителів міста милувалися в минулих роках прикрасним передсвяточним освітленням цієї вежі: На її верху красувалася пишна золота зоря, а від неї спливали вниз потоки мерехтливих світел. Потоки переливалися із золотого в зелене, відтак в червоне світло, а відтак мерехтіли всіми кольорами, щоб, пригаснувши на мить, розпочати знову свою фантастичну гру. Це величаве освітлення імпозантної вежі створювало у середмісті справді святочний настрій. Дивлячись на веселі світла, не думалося про засмічені, вищерблені хідники, по яких часто снувалися в останніх часах підозрілі людці. Забувалося на часок про до болю прозаїчні і позбавлені краси будні середмістя. Ставало якось веселіше, відрадніше. Навіть люди з багатих, позаміських дільниць, які з презирством говорили про „поганий і небезпечний давнтавн", приїздили сюди перед святами на закупи. Бо від Дня Подяки аж по Новий Рік пишний колись, а тепер страшенно занепавщий центр міста, все ще величаво прибирався. Над світляними прикрасами вулиць середмістя, по-королівськи володіла мерехтлива вежа.

— Так, так — зідхнула незнайома, що сиділа коло Надійки, — до чого ми дійшли! На вулицях ані сліду святочних прикрас, а ця темна вежа просто пригнічує!

Надійка мовчала. Працюючи в електричній компанії, вона щоденно мусіла вислухувати різних нарікань у зв'язку з кризою пального та світляної енергії. Зрештою, їй теж бракувало милого для ока виду пишної, ясної вежі, її казкової гри світел. Вона не любила темряви ще з тих часів, коли бомбардування примушувало жити у темних, протилетунських схоронищах! Тремтячи у темряві від дошкульного холоду, вона мріяла тоді про ясні, теплі доми і ясні, тихі вулиці. І це сповнилося, коли по роках війни і скитання, опинилася тут. Та коли знайома щораз то більше нарікала, Надійка вкінці сказала: Ще так зле не є! Ще маємо доволі світла й тепла по хатах!

Щоправда, думала Надійка, — з-зовні хати не будуть прикрашені на свята світлами, як у минулих роках. А виглядало це справді гарно. Коли вони приїхали з переселенчого табору до Америки, Надійка, ще тоді молоде дівча, не могла насчудуватися різдвяними освітленнями американських домів. Ходила вулицями і подивляла, як прикрашують вікна, двері, навіть дахи і навіть деревця перед хатами. Деякі доми нагадували хатки з якоїсь казки. Хотіла, щоб і їхню хату батько так прибрав світлами, та батько сказав, що він до цього не привик. Він відчував різдвяний настрій інакше, по-своєму. Хай буде ялинка, сіно під білим обрусом, свічка до Святої Вечері, і головне — колядники. Без колядників Різдвяні Свята для батька і матері не були б святочними. Так, у п'ятдесятих роках, коли новоприбулі поселювалися близько себе у тих самих квартирах міста, колядники приходили. Надійка пригадує один Свят - Вечір: прийшло їх шестеро, колядували „на церкву". Співали щиро, святочно, радісно. Один з них „віншував"; це було віршоване, сільське, традиційне віршування, і батько, який ніколи не показував зворушення, втер сльозу. Йому нагадалося його дитинство у рідному селі. Він сказав по їхньому відході: „Це були справжні колядники, як колись вдома".

Ті роки принесли зміни. Із скупного поселення близько середмістя, українські емігранти переселилися на периферії.

Спокійні, чисті вулички залила повінь мурииського припливу. У їхньому кварталі залишилося всього пару українських родин. Між ними Надійка зі сестрою, бо батьків вже не стало. Залишати куплену батьками хату і купувати у страшенній дорожнечі нову десь поза містом — не було їм під силу. Рад-не-рад осталися на давньому місці.

І ось, минулого року, на третій день українських Різдвяних Свят, хтось задзвонив до дверей. — Невже ж колядники? — зраділа Надійка. Поспішила до дверей, перед нею стояв незнайомий чоловік, який промовив по-українськи: І як ви можете мешкати в такій дільниці? Я боюся залишити авто перед вашою хатою!

Це несподіване привітання вдарило Надійку, але, опанувавшись, відповіла:

— Будь ласка, заходьте в хату, хоч я вас не знаю. Гість в дім...

— Я прийшов з колядою, не дав їй докінчити незнайомий. — Але тому, що я один, очевидно колядувати не буду. Ось тут збіркова листа, дайте даток і підпишіть своє прізвище.

Надійчин святочний настрій зник брутально пошматований. А де ж належний привіт „Христос народився"? Де якенебудь дрібка такту? Невже ж усе, що цей сильний, здоровий чолов'яга може сказати самотній жінці у різдвяний час, це те, що... він боїться? Якже ж тоді вона, примушена обставинами тут жити, має почуватися? А коляда, на яку вона так чекала — німа? Замість неї — даток і підпис на стандартній листі?

Дрібна Надійчина постать у святочній сукенці випрямилася: — Немає потреби Вам аж так боятися! Христос, що народився, а якого імени ви навіть не згадали, має нас у своїй опіці. Ось вам гроші, по які ви прийшли.

Це було минулого року. А цього, Надійка, ідучи скупоосвітленими вулицями, всеодно мріє, що таки прийдуть справжні колядники, які співатимуть справжню, не німу, коляду.

Іван Мартинюк

ВЕСІЛЬНІ ЗВИЧАЇ СЕЛА ЦЕНЕВА

(4)

Із великою урочистістю місили весільний коровай, при тому жінки співали, що „сам Бог коровай місить, а Пречистая світлом світить, а янголи воду носять і за всіх Бога просять". Верхню частину короваю прикрашували виробленим з тіста сільсько-господарським знаряддям: плугом, терлицею, ціпом, серпом, косою, а також колисою. При печенні короваю пекли також малі булочки, т. зв. „гуски", що їх роздавали разом з короваєм найближчій родині молодої. Поставивши коровай у піч, співали:

Палай, п'ецоньку, палай,
Я давно чекаю,
До короваю ся збираю.

Возилисьмо гнійницю,
Сіяли пшеницю,
На горі і в долині,
Щоб було всій родині.

І в лісі й в ліску,
Вроди, Боже, пшеницю на піску,
По горі по долині,
Щоб було всій родині.

Ніхто того не вгадає,
Що в нашому короваю
Водиця з Дунаю,
Сто яєць з Підгаєць.

Славний наш короваєць,
Він не житній, а пшеничний,
Всій родині величний

Після спечення короваю відбувалося в домі молодого мале родинне прийняття. У п'ятницю ввечорі у молодої збиралися дівчата й хлопці на „вінкоплетення". Від тієї хвилини починалося уже весілля. Прибувала вже й музика. Музики грали, хлопці з дівчатами танцювали й співали веселих та жартівливих пісеньок-коломийок.

Маю плуг, маю рало,
Маю чим орати,
Маю гарну молодицю,
Маю з ким гуляти.

Ой курив я люльку,
Потім папіроси,
Тоді буду дівку любив,
Як буду мати вуси.

Мати молодої вносила до хати барвінок. Кропила його свяченою водою і благословила дочку. Дівчата починали співати вінкоплетні пісні:

Сучем шнурочок з ниточок,
Будем плести Марусенці віночок.

Точить павук стелю,
Над білов постелю,
Де Марусенька спала,
Там рожа процвітала.

Вийся, віночку, гладко,
Як червоне ябко,
Підем з тобов між люди
За нами славонька буде.

Як ми вінки плели,
То горілку пили,
На коли доливали,
По столі розливали.

Музики грали, хлопці брали дівчат у танець і приспівували. Починались взаємні пісенні реванші. Ці пісеньки відносились переважно до тих дівчат, до котрих хлопці хотіли залицятися, а дівчата їм відмовляли цього залицяння.

Хлопець:
Бодай тебе, дівчинонько,
Купций пес погризав,
Ти на мене набрехала,
Що я ся зашмаркав.

Дівчина:
Ти до мене не ходи,
Куций, коротенький,
Бо до мене іпший ходить,
Високий, тоненький.

Хлопець:
Скільки я ся находив,
Намісив болота,
А тепер би не пішов,
Щоб ти була злота.

Дівчина:
Ти до мене не ходи
І не волочися,
Я за тебе не піду,
Бо ми не хочеться.

(Продовження буде).

Спеціяльний прокуратор Яворський одержав деякі Вотергейтські магнетофонні записи

Вашингтон. — Два так звані Вотергейтські магнетофонні записи, передачі яких вимагав колишній спеціяльний прокуратор Арчибалд Кокс, були в понеділок, 10 грудня, передані наступникові Кокса, прокураторові Леонові Яворському. Більш як чотири й пів місяця тому тодішній спеціяльний прокуратор Кокс вніс формальне клопотання („сабпіна"), щоб Білий Дім передав великій лаві присяжних, яка розглядає кримінальні аспекти Вотергейтської афери, ряд магнетофонних записів розмов президента Ніксона з його дорадниками та інші Вотергейтські документи. За свою наполегливість Кокс був звільнений Президентом 20-го жовтня ц. р. Але його наступник на пості спеціяльного прокуратора минулого понеділка одержав від федерального судді Джона Сіріки копії двох розмов Президента, які були записані на магнетофонну стрічку. Сподіваються, що прокуратор Яворський, за згодою Білого Дому, одержить ще інші магнетофонні записи та документи. Спеціяльний прокуратор заявив, що ще минулої суботи, 8-го грудня, адвокати Білого Дому передали йому „велику скількість магнетофонних записів", а також „велику кількість документів". Він не подав точніших інформацій про ці записи та документи, але заявив, що деякі частини записів будуть негайно передані федеральній великій лаві присяжних. Прокуратор Яворський також сказав, що Білий Дім запевнив його, що тепер відбуваються розшуки за іншими документами, яких вимагав колишній прокуратор Кокс. Заступник пресового секретаря Білого Дому Джералд Воррен також відмовився подати точніші інформації про передані в суботу записи й документи, але заявив, що Білий Дім „повністю співпрацює" з Л. Яворським, але воліє задержати довірочність.

ЗА ВЛАДУ НАЦІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

мірно до визнання і нашої визвольно-революційної концепції, яка є єдиною альтернативою до атомової війни. У „Весні Народів" 1848 року провалився Меттерніх із своїм святотатським альянсом з російською царською тиранією, яка допомогла здушити повстання мадярів, але перспективно виграв Кошут, а не Меттерніх. І в наш час — виграє новий Чупринка, а не Кіссінджер! Нехтувані нині поневолені народи, промовчувана ще нині Україна — це та надпотуга завтрішнього дня, яка перерішить вислід останнього переможного бою за дальшу долю всього людства. Час працює для поневолених, а не для поневолювачів, ані їх спомагачів. Ніякого миру волелюбних людей і народів з тиранами не було й бути не може, бо така вже підла натура тиранів, і їх прокляття, що вони мусять постійно нападати і поневолювати, щоб самим втриматися при владі.

Ми мусимо далі бути носіями, посланцями, місіонерами ідей Воюючої України у вільному світі, ідей, що є спасенні теж для всіх народів. Ці ідеї знаходять все більше розголосу, визнання й підтримки серед кращих представників вільного світу.

Світ ідей Валентина Мороза є світом завтрішнього дня, так, як світ Леніна є світом чорної реакції, що мусить щезнути з лиця землі! Морозів „Космач проти Вавилону" — в ширшому аспекті, звучить як „Київ проти Москви!".

Дорогі земляни!

Діймо, жертвуймо, борімося, щоб ворог дошкульно відчув живу наявність поза межами російської тюрми народів тримільйонової української еміграції! Щоб наш приїзд з різних країн світу на цей Світовий Конгрес не був лише ще одною парадною маніфестацією, але щоб ми нині прийняли тверду настанову — змінити дотеперішній стиль нашої поставки до України з другоступневого порядку — на першої ваги категоричний імператив дії і боротьби, жертовности і самопосвяти для України!

Покінчім раз назавжди на чужині з теоріями про дві батьківщини, що роздвоює душі нашої молоді, а йдім за покликом заповіту Василя Симоненка, який навчає:

Вибирати можна все на світі, сину,
Вибрати не можна
тільки Батьківщину!

Так як не можна обирати собі рідну матір, бо вона лиш одна - єдина нам дана.

Україна має бути в центрі всієї нашої уваги і щоденної дії:

Україно, Ти моя молитва,
Ти моя розпука віковá!

І далі:

Коли мечами злоба
небо крає
І крушить твою
вроду вікову,
Я тоді з твоїм ім'ям
умираю
І в твоєму імені живу!

На цьому Світовому Конгресі Вільних Українців всі ми разом і кожний зокрема мислимо разом з крайовим поетом:

Хай мовчать Америки
й Росії,
Коли я з тобою говорю!
(„З Тобою"—з Україною)

Прапорне гасло нашої доби звучить: „Київ проти Москви!" Під цим гаслом прийде наша остаточна перемога. Для його здійснення ми чуємо це. — вже йдуть, уже маршують:

Розтерзані, зацьковані,
убиті —
Підводяться і йдуть
чинити суд!

Суд над Москвою!
Так, буде суд і буде кара!

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2-га

● *З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку* повідомляють, що в приміщенні цього ж Клюбу, у п'ятницю 14 грудня ц.р. о год. 7.30 вечора, відбудеться показова лекція Студії Живого Слова Лідії Крушельницької. Після мистецької частини — дискусія і гутірка за час[illegible].

Водії вантажних автомобілів дальше протестують

У зв'язку з енергетичною кризою, водії вантажних автомобілів продовжують протестувати проти вищих цін на бензину та пальне Дізеля, а також проти заплянованого встановлення 55 миль на годину як максимальну швидкість на шляхах ЗСА. Як сподівалися, цього тижня водії вантажників знову блькують головні шляхи виключенням моторів своїх авт.

Але не всі вістки, зв'язані з енергетичною кризою, такі песимістичні. Наприклад, Чужоземний Комітет Постачання Нафти, який представляє 27 великих інтернаціональних продуцентів нафти та нафтових продуктів, цього вівтірка передав американському урядові свою оцінку теперішньої енергетичної кризи в Америці. Оцінка цього комітету має бути більш оптимістична, ніж прогнози американського уряду.

ПАРАЛЕЛЬНІ ЗАВДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої

це проблеми нашого щодення і дуже конкретні. Або може власне тому, бо конкретних проблем не обійдеш навіть найкращими загальниками. І тут, власне тут, є одне з наших слабих місць.

Боротьба за щось і проти когось щойно тоді стає справжнім життьовим чинником, коли вона оперта на відповідних людях, що вивінувані відповідними засобами. Людей у нас, можна сказати, не бракує, але засобів — так. Не йдеться про засоби фінансового характеру, а про ті всі конкретні здобутки на всіх відтинках суспільного життя, які є єдиним тривалим мірником тугости здорової суспільної групи.

„Всі наші сили на допомогу Україні!" — проклямувала одна з організацій на своєму з'їзді в часі Другого Світового Конгресу Вільних Українців. Так, власне „всі наші сили", бо вагомість і роля нашої допомоги є функцією наших сил. Наші успіхи на цьому відтинку повністю від тих сил залежні. Наші успіхи тут, наші здобутки і вага нашої ролі тут є нашою зброєю там.

І тому на розбудову нашої сили у світі, у всіх вільних країнах, де ми живемо, мусимо звернути відповідну увагу. Це є те завдання, якому ми дотепер присвячували замало збірної енергії й зрозуміння. Від його виконання, задовільного виконання, залежать наші успіхи в допомозі красві.

Англійсько-совєтські переговори

Москва. — Тут побував з офіційною дводенною візитою британський міністер закордонних справ Алекс Дуглас-Гам. Мета відвідин — нормалізувати совєтсько-англійські відносини, які погіршилися у зв'язку з усуненням з Великої Британії 105 совєтських громадян, запідозрених у шпигунстві в користь СССР. На порядку нарад була справа ситуації в Европі і загальноевропейської конференції в справах безпеки, питання не полагодженого конфлікту на Близькому Сході та совєтсько-англійської торгівлі. Відвідини закінчилися 4-го грудня.

Глибоко засмучені повідомляємо Членів Революційно Повстанської Боротьби в час німецької окупації України, Членів Організації Українських Націоналістів закордоном і все Українське Громадянство, що 9-го грудня 1973 року в Чікаго, Ілл., упокоївся в Бозі на 67-му році життя

сл. п.

КАРЛО МАЛИЙ

член Легіону Українських Націоналістів з 1941-42 рр., вояк Дивізії „Галичина", член ОУН, громадський діяч, голова Спортового Товариства „Леви" в Чікаго і багатьох інших товариств.

Покійний відзначений Хрестом Боєвої Заслуги, осиротив доньку і сина, яким складаємо сердечні співчуття.

ПОХОРОНЕНО Його 12-го грудня 1973 р. на українському католицькому цвинтарі катедри св. Миколая в Чікаго, Ілл.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПОЛІТИЧНА РАДА ОУНз

У пам'ять

бл. п. ОЛЕНИ МИКИТЮК, з роду САЛІНЕВИЧ

що померла 28-го жовтня 1973 р. у Клівленді, Огайо, складаємо 20.00 долярів на Фонд „Церква в Потребі".

ВП. Пані Любі Білинській, дочці Покійної та цілій ВП. Рідні, висловлюємо наше глибоке співчуття.

Богдан і Ярослава ДАНИЛЕВИЧІ з дітьми
Роман ДАНИЛЕВИЧ

Замість квітів на могилу

бл. п. ПАНТЕЛЕЙМОНА ВЕРЕМЧУКА

на НТШ в ЗСА
25.00 долярів складають

Володимир і Уляна КОРОПЕЦЬ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 9-го грудня 1973 р. у Філадельфії, Па., нагло помер

бл. п.

СЕМЕН ЛУПАЦІЙ

наш Дорогий МУЖ і ШВАГЕР,
народжений 21-го лютого 1912 р. у с. Кітари, пов. Стрий, Україна.

ПАРАСТАС буде відправлений в п'ятницю, 14-го грудня, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні І. Гасина, при 4244 Old York Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 15-го грудня 1973 р. о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви Царя Христа на Найстанні, а опісля на цвинтар св. Марії на Факс Чейсі у Філядельфії, Па.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем опечалені:

дружина — СОФІЯ
шваґер — ЮРІЙ СИНЬОВИЧ з дружиною МАРІЄЮ
і синами: ЛЮБОМИРОМ та ТАРАСОМ

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ ОКРУГИ

ділиться сумною вісткою зі Союзовою Громадою, що в неділю, 9-го грудня 1973 р., нагло помер на 62-му році життя

бл. п.

СЕМЕН ЛУПАЦІЙ

довголітній член Управи Округи Комітету та довголітній секретар 339 Відділу УНСоюзу у Філядельфії, Па.

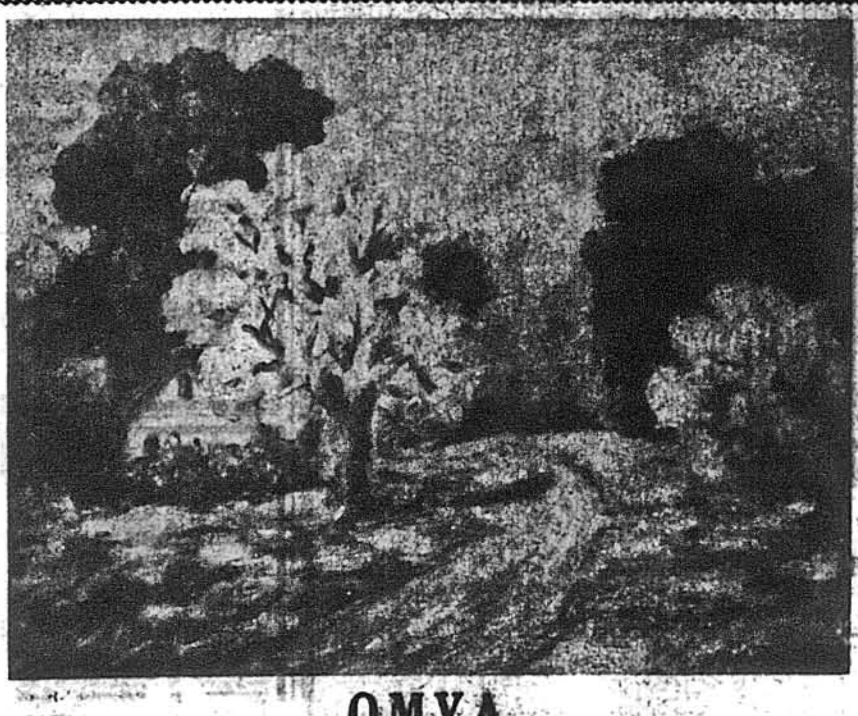
ПАРАСТАС буде відправлений в п'ятницю, 14-го грудня, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні І. Гасина, при 4244 Old York Rd., Філядельфія, Па.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 15-го грудня 1973 р. о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви Царя Христа на Найстанні, а опісля на цвинтар св. Марії на Факс Чейсі у Філядельфії, Па.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Родині Покійного, висловлює щирі співчуття

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКОЇ СОЮЗОВОЇ ОКРУГИ

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці запрошує Громадянство на

ВІДКРИТТЯ РЕТРОСПЕКТИВНОЇ ВИСТАВКИ ОБРАЗІВ ВАСИЛЯ ПАНЧАКА

у неділю, 16-го грудня 1973 року, о год. 1-ій по пол. в Галерії Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку — 149 2-га Авеню.

Виставка триватиме до 30-го грудня і буде відкрита в будні 6-8-ма вечора, в суботи і неділі 1-8 веч.

З нагоди 75-річчя Василя Панчака, складаємо Йому щиросердечні побажання за Його безперервний труд у всіх образотворчих виставках в ОМУА через кілька років. Щира подяка.

За Об'єднання Мистців Українців в Америці — Михайло Черешньовський, голова

Жалобні збори в 40-ліття штучного голоду

18-го листопада ц. р. заходами місцевого Відділу УККА відзначено в Ютиці, Н. Й. сорокову річницю викликаного Москвою штучного голоду в Україні в 1932-1933 роках.

У передполудневих годинах із цієї нагоди відправлено в місцевих церквах Богослужби за жертви Великого Голоду. Ввечорі численна громада зійшлася до Української Католицької Авдиторії на жалобні збори. Збори відкрила культурно-освітня референтка УККА Ярослава Томич. Учасник визвольних змагань і очевидець подій полковник УНР Микола Міхновський з Сиракюз змалював в своїх спогадах, як Москва не могла впоратися з обманутою гаслами революції, але непокірною Україною, і тому вирішила винищити фізично ядро українського народу-селянство.

Доповідач подав при цьому багато епізодів, як дійшло до цієї трагедії, як спершу Москва обманула селянство НЕП-ом, а потім стала вводити насильно колективізацію, як селянство бунтувалося окремими виступами і далі пасивним спротивом проти заходів Москви, аж поки Москва не забрала в 1932 р. усе зерно з України, викликавши цим самим штучний голод і смерть понад сім мільйонів українського населення.

Як ілюстрацію до тодішніх подій, прочитала д-р Євгенія Єржковська нарис О. Кобця про пригоди української дитини у тих страшних часах, а Ніна Новохатка — вірш Ігоря Качуровського на цю саму тему.

Громадяни обидвох віровизнань і їхні душпастирі прибули численно на жалобні збори, засвідчуючи цим, що пам'ятають про неповинну смерть своїх братів і сестер і про страшний злочин Москви супроти українського народу.

(ІС)

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 15-го ГРУДНЯ 1973 Р.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. Річні збори Т-ва ім. І. Франка 372 Відд. о год. 7-ій веч. в залі Ігл, 210 Чурч вул. На порядку: вибір нової Управи на 1974 р. та інші важні справи. По зборах — перекуска. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — А. Дубей, предс., І. Головка, касир, Й. Ярема, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Загальні річні збори 293 Відд. о год. 7-ій веч. в залі св. о. Миколая. В програмі: звіт Управи і вибір нової на 1974 р. Проситься прибути і вирівняти вкладки. — І. Ткачук, секр.

ЧИКАҐО, Ілл. Річні збори 220 Відд. о год. 7-ій по пол. в домі УНС при 1915 В. 51-ій вул. На порядку: вибір нової Управи на 1974 р. та делеґатів на Конвенцію УНС і інші важні справи. Проситься чл. прибути. — Е. Блідий, секр.

НЕДІЛЯ, 16-го ГРУДНЯ 1973 Р.

СТ. ЛЮЇЗ, Мо. Річні збори Б-ва св. Володимира 179-ий Відд. о год. 2:30 по пол. в УНДомі при Магнолія. На порядку: звіт Управи та вибір нової на 1974 р. Проситься чл. прибути. — Управа.

ВЕСТ ІСТОН, Па. Річні збори Т-ва ім. В. Хмельницького 137 Відд. о год. 2-ій попол. в залі Амер.-Укр. Горож. Клюбу. На порядку: звіти Управи та вибір нової на на 1974 р. Проситься чл. прибути. — Гр. Пращик, предс., М. Колодруб, касир, Ст. Колодруб, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі при 74 Гаррис Аве. На порядку: вибір нової Управи на 1974 р. та інші важні справи. — Управа.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Місячні збори Т-ва Поділ. Січ 8-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі при Чеснат вул. Проситься прибути і вирівняти вкладки. — В. Козіцький, предс., В. Мандзій, секр.

ПАСЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Гови Аве. Буде звіт з святочного бенкету з нагоди посвячення прапору Відділу. Проситься вирівняти вкладки. — В. Марущак, рек. секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Річні загальні збори Б-ва св. о. Миколая 175 Відд. о год. 1:30 по пол. в залі УНДому, при вул. Мартін ч. 4655. На порядку: звіти Управи та вибір нової на 1974 р. та інші важні справи. Проситься чл. прибути на збори. — В. Папіж, гол., Яр. Вазюк, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7040. Тантор і Нкіма шукають допомоги для Тарзана

Шукаючи допомоги для свого пораненого товариша, стривожена пара безцільно блукає по незнайомій місцевості...

Постійно насторожена на численні небезпеки, які існують в цій околиці...

Чи інстинктовно, чи може випадково вони натрапляють в джунґлях на потік, який підказує їм спосіб, як привести до пам'яті Тарзана!